

Hitelmoratóriummal kapcsolatos IFRS9 kezelések

01 **Fizetési Moratórium**

- Áttekintés
- Jogszabályi háttér
- Részvétel

02 **Szerződés módosítás hatásai**

- IFRS 9 előírásai
- Példa a szerződés módosítás hatására

03 **Értelmezések a moratórium szabályairól - MNB Q&A**

04 **Várható hitelezési veszteség modell**

- Általános megközelítés
- Moratórium hatása a hitelkockázat megítélésére
- MNB ajánlások

05 **Hitelkártya és folyószámlahitel kezelése a moratóriumban**

- Jogszabályi háttér és MNB javaslatok
- Kamatmódosítás kezelése

Fizetési moratórium – Áttekintés

Mit jelent a fizetési moratórium?	A hiteltörlesztések felfüggesztése és az esedékessé váló kamatok felhalmozása, kamatos kamat nélkül
Mikortól érvényes?	2020.03.19-től érvényes
Milyen hitelekre vonatkozik?	Minden 2020. március 18-án fennálló hitel, kölcsön és pénzügyi lízing

Meddig tart?

Moratórium 1-2
2021.10.31.

Moratórium 3
2022.06.30.

Részvételi
feltétel

Általános
Automatikus részvétel
Kilépési szándék jelzése
szükséges

A résztvevők köre korlátozott
Instrumentumok köre korlátozottabb
Nem automatikus részvétel
A moratórium fenntartására irányuló
nyilatkozatot szükséges tenni

Fizetési moratórium – Jogszabályi Háttér

47/2020. Korm. rendelet
62/2020. Korm. Rendelet
2020. Évi LVIII. törvény
2020. évi CVII. törvény

637/2020. Korm. rendelet

317/2021. Korm.rendelet

536/2021. Korm.rendelet
537/2021. Korm.rendelet

MNB Q&A

„Opt-out” szakasz

„Opt-in” szakasz

Fizetési moratórium – Részvétel

Teljes lakossági hitelállomány

Moratóriumban résztvevők
(42%)

Sérülékeny ágazatokban*
foglalkoztatottak
(10%)

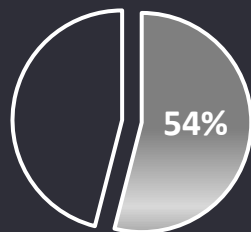
Teljes vállalati hitelállomány

Moratóriumban résztvevők
(29%)

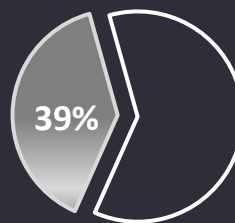
Sérülékeny ágazatok*
(12%)

Részvétel a jogosult állomány arányában 2020 vége

Nem változott

Lakossági hitelek

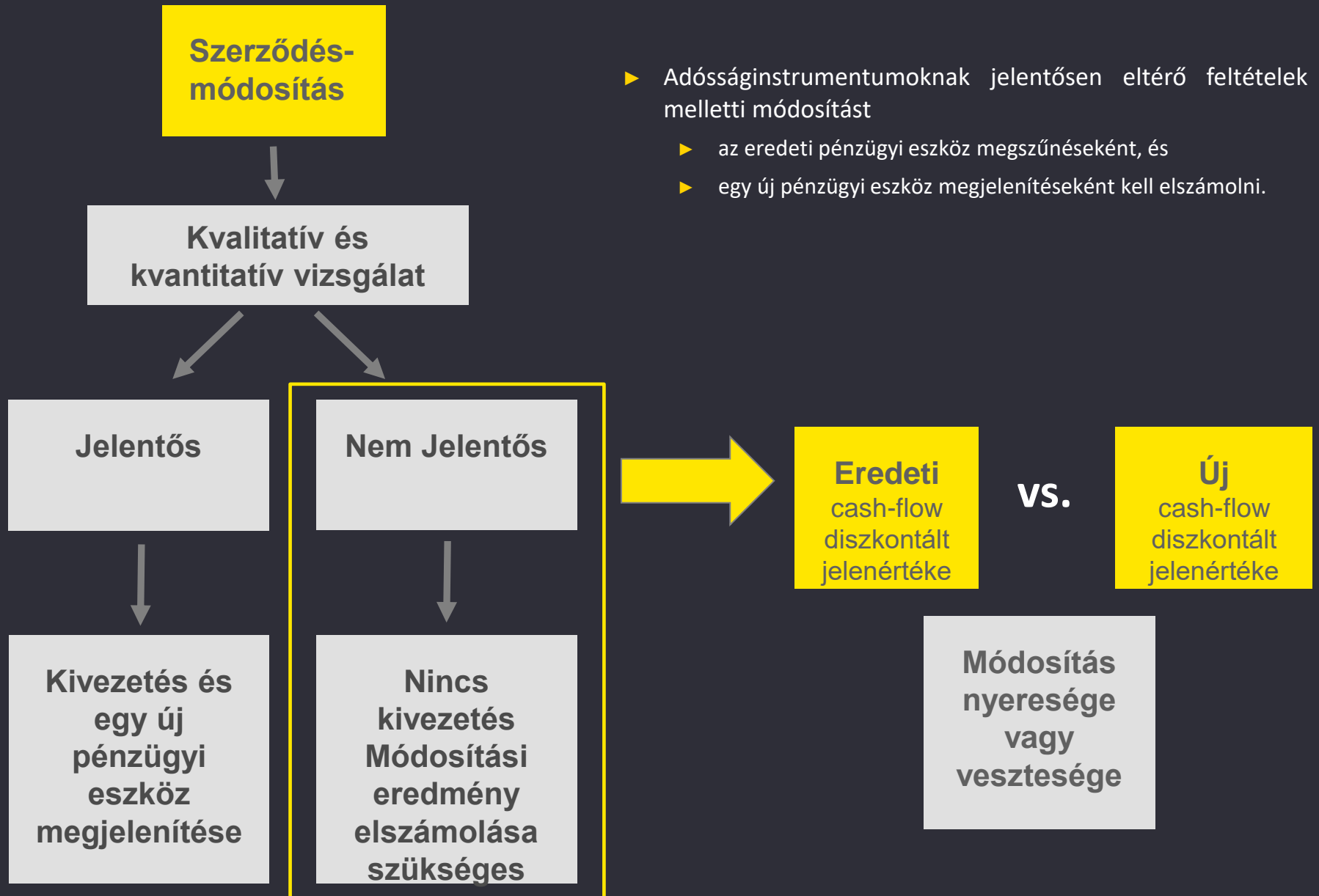

Vállalati hitelek

Jelentősen csökkent

* Sérülékeny ágazatok: MNB által alkalmazott definíció. Az MNB besorolása a koronavírus járvány által leginkább érintett szakágazatokra.

Szerződésmódosítás hatásai – IFRS 9 előírásai

Példa a szerződésmódosítás hatására

Lakossági Jelzáloghitel

Hitelösszeg	10 000 000 Ft
Eredeti futamidő	60 hó
Kamat és EIR	3%
Eredeti törlesztő részlet	179 687 Ft
Új futamidő	72 hó

Dátum	Periódus	Törlesztő (tőke+kamat)	Fennálló tőketartozás	Meg nem fizetett kamat CF	Meg nem fizetett kamat jelenértéke	Moratóriumban felgyűlt kamat törlesztése	Moratóriumban felgyűlt kamat törlesztésének jelenértéke
2020.01.01			10 000 000				
2020.01.31	1	179 687	9 845 313				
2020.02.29	2	179 687	9 690 239				
2020.03.31	3	0	9 690 239	24 226	24 165	0	0
2020.04.30	4	0	9 690 239	24 226	24 105	0	0
2020.05.31	5	0	9 690 239	24 226	24 045	0	0
·	·	·	·	·	·	·	·
·	·	·	·	·	·	·	·
2021.01.31	13	175 649	9,538,816	0	0	4 038	3 928
2021.02.28	14	175 649	9,387,013	0	0	4 038	3 918
2021.03.31	15	175 649	9,234,832	0	0	4 038	3 909
...							
Total				242 256 Ft	238 958 Ft	242 256 Ft	219 161 Ft

Moratórium

Módosítás hatása =
Kamat CF-k elvesztett időértéke
- 19 797 Ft

Értelmezések a moratórium szabályairól - MNB Q&A

Ügyfél nyilatkozott, hogy nem szeretne részt venni a moratóriumban, de nem teljesít esedékességkor?

Kormányrendelet nem tartalmaz rendelkezést. Az MNB ajánlása, hogy a szerződésben foglaltak szerint kell eljárni a törlesztőrészlet teljesítését illetően. Amennyiben nem történik törlesztés, legkésőbb a következő törlesztőrészlet esedékességéig, újra moratórium hatálya alá tartozónak kell tekinteni.

A moratórium a tőkén és kamaton kívül csak a díjakra vonatkozik, a költségekre nem?

A moratórium a hitel-, kölcsön, illetve pénzügyi lízingszerződésből eredő tőke-, kamat-, illetve díjfizetési kötelezettségekre vonatkozik, az adósra áthárított költségekre nem.

Lehet-e nagyobb a törlesztőrészlet a változó-kamatozású hitelek esetében a moratórium után?

Amennyiben a hitelszerződés a kamat átárazódásra lehetőséget biztosít (pl. változó kamatozású hitelek), úgy az értelemszerűen az eredeti szerződés szerinti törlesztőrészlet-változást (akár növekedést, akár csökkenést) eredményezi a moratórium időtartama alatt és azt követően is.

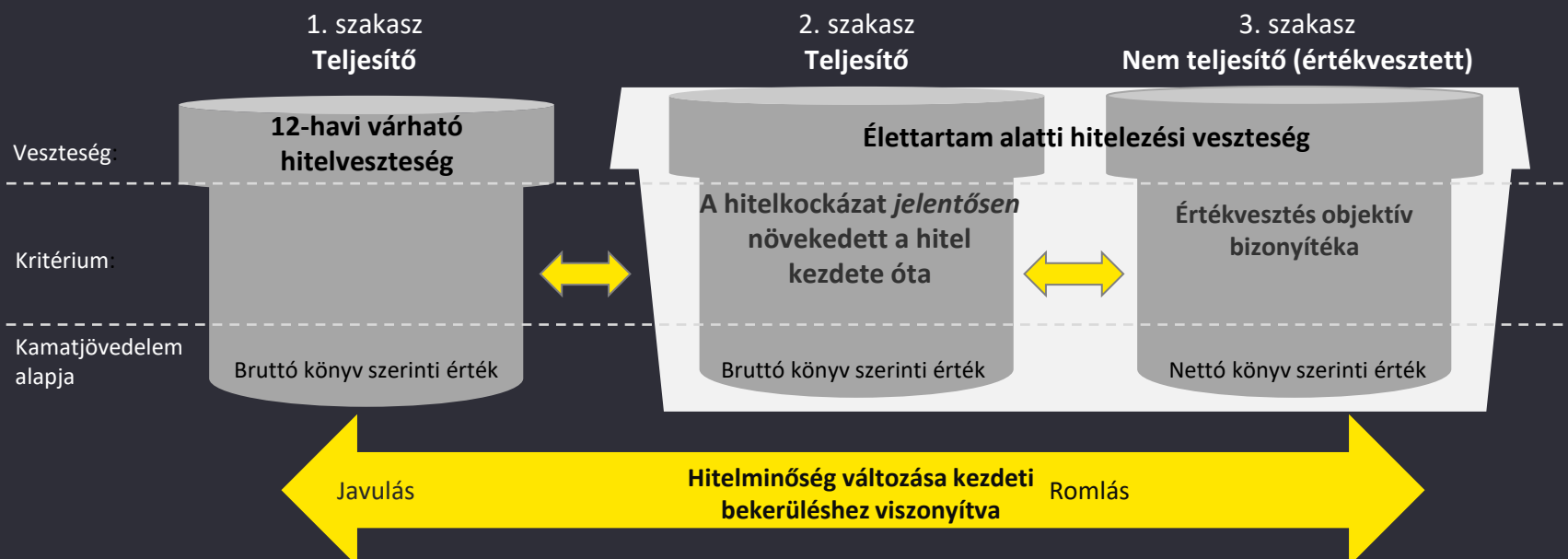
Miként szükséges kezelni a lejáratkori tőketörlesztésű - nem a fizetési moratórium alatt lejárató hitelügyletek moratórium során felhalmozódó tartozásának megfizetését a moratóriumot követő időszakban?

Mivel a 2020. évi LVIII. Törvény 13. § (3) bekezdése törlesztőrészlet hiányában nem értelmezhető, ezért az MNB javaslata, hogy az ilyen fizetési kötelezettségek megfizetésére a moratórium leteltét követő 12 hónap alatt, egyenlő részletekben kerüljön sor.

Várható hitelezési veszteség modell

Általános megközelítés

- ▶ Az általános megközelítés szakaszonként eltérő ECL számítást jelent:
  - ▶ 1. szakasz → 12-havi hitelezési veszteség – az élettartam alatti hitelezési veszteség azon része, mely az értékelést követő 12 hónapban bekövetkező nem-teljesítési valószínűséghez kapcsolódik
  - ▶ 2-3. szakaszok → Élettartam alatti hitelezési veszteség – hátralévő élettartam alatti nem-teljesítéshez kapcsolódó várható hitelezési veszteség
- ▶ A hitelezési veszteség mérésének a következőket kell tükröznie:
  - ▶ Valószínűséggel súlyozott összeg, a **lehetséges kimenetek** (szcenáriók) értékelése alapján
  - ▶ A **pénz időértékének** figyelembe vétele (azaz diszkontált értékek)
  - ▶ Aránytalan költség vagy erőfeszítés nélkül elérhető ésszerű és alátámasztott információ múltbeli eseményekről, jelenlegi feltételekről és a **jövőbeli gazdasági környezet előrejelzéséről**.

Várható hitelezési veszteség modell

Moratórium hatása a hitelkockázat megítélésére

Vállalati hitelek

		Moratóriumban lévő hitelek			
		2020. Q4			
		Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen
2020. Q2	Stage 1	52,2%	19,0%	0,4%	71,6%
	Stage 2	4,1%	18,5%	1,2%	23,8%
	Stage 3	0,0%	0,0%	4,6%	4,6%
	Összesen	56,3%	37,5%	6,2%	100,0%

Lakossági hitelek

		Moratóriumban lévő hitelek			
		2020. Q4			
		Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen
2020. Q2	Stage 1	68,7%	13,5%	0,1%	82,3%
	Stage 2	1,7%	12,0%	0,1%	13,7%
	Stage 3	0,0%	0,2%	3,8%	4,0%
	Összesen	70,4%	25,7%	3,9%	100,0%

		Moratóriumon kívüli hitelek			
		2020. Q4			
		Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen
2020. Q2	Stage 1	81,2%	5,5%	0,1%	86,8%
	Stage 2	4,4%	6,4%	0,3%	11,2%
	Stage 3	0,2%	0,0%	1,8%	2,0%
	Összesen	85,9%	11,9%	2,2%	100,0%

		Moratóriumon kívüli hitelek			
		2020. Q4			
		Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen
2020. Q2	Stage 1	84,3%	3,9%	0,1%	88,2%
	Stage 2	1,5%	7,1%	0,1%	8,6%
	Stage 3	0,0%	0,0%	3,1%	3,2%
	Összesen	85,8%	11,0%	3,2%	100,0%

Várható hitelezési veszteség modell

MNB ajánlások 1.

MNB Körlevél 2020. július

DEFAULT

Nem indokolt a fizetési moratórium miatti törlesztési elmaradásokra tekintettel a default-esemény bekövetkezésének automatikus megállapítása.

KÉSEDELMES NAPOK

A késedelmes napok számítását a fizetési moratórium időszakára fel kell függeszteni, de a nemteljesítés egyéb feltételeinek esetleges bekövetkezését továbbra is vizsgálni indokolt, a módosított fizetési határidők figyelembevételével.

ÁTSTRUKTURÁLÁS

Az MNB nem tartja indokoltnak, hogy a fizetési moratórium miatt átütemezett hiteleket automatikusan átstrukturáltnak tekintsék. Minden esetben egyedi vizsgálat szükséges.

SICR / STAGING

A fizetési moratórium önmagában nem jelzése a hitelkockázat növekedésének, minden esetben egyedileg szükséges vizsgálni.

MNB Körlevél 2021. január

Amennyiben a kitettség kevesebb, mint 9 hónapig volt érintett a moratóriumban 2021.06.30-ig, valamint nem 2021.03.31. után került a moratórium hatálya alá.

A késedelmes napok számítását a moratórium lejártát követően onnan szükséges folytatni, ahol a moratórium kezdőnapján az megállításra került.

Amennyiben a kitettség kevesebb, mint 9 hónapig volt érintett a moratóriumban 2021.06.30-ig, valamint nem 2021.03.31. után került a moratórium hatálya alá.

Nincs változás

Várható hitelezési veszteség modell

MNB ajánlások 2.

MNB Körlevél 2020. július

Jó gyakorlatként azonosított Stage 2 indikátor az átstrukturálás definíciónak megfelelő státusz, kivéve a következő 2020. március 18. utáni szerződésmódosítások:

- ha az adós átmeneti problémákkal szembesül, és az alkalmazott átstrukturálási intézkedés (akár rövid vagy hosszú távú) megfelelő segítség az adós átmeneti helyzetének kezelésére
- az ügylet hitelkockázatának folyósításhoz képest mért jelentős emelkedésének a hitelezett ügyfél jövedelmi helyzetében, fizetőképességében bekövetkezett esetleges kedvezőtlen irányú változások korai azonosítása

Javasolt a modellek szakértői alapú kiigazítása, és ezzel összefüggő portfóliószintű management korrekciók, ún. overlay-ek alkalmazása és elszámolása.

Nem szerepelt

MNB Körlevél 2021. január

A korábbi körlevél alapján, beleértve a moratóriumban töltött 9 hónapnál nagyobb időtartam miatt átstrukturált státuszt is

Nincs változás

Amennyiben a lakossági kitétség csak azért átstrukturált kitétség, mert több, mint 9 hónapot töltött 2021.06.30-ig a moratórium hatálya alatt, akkor a Stage 2 kategória megszüntethető, ha (1) a moratóriumot követő 6 hónapban nem volt 30 napot meghaladó késedelem, (2) hátralék összege nem magasabb, mint 100 euró, (3) nincs egyéb indokolt körülmény.

Hitelkártya és folyószámlahitel kezelése a moratóriumban

Jogszabályi háttér és MNB javaslatok

A fizetési moratórium alatt szerződés alapján felhalmozódott tartozást az 537/2021. Kormányrendelet szerint **11.99%**-os kamatláb alkalmazásával kell a hitelezőnek átszámítania. Amennyiben a szerződés szerinti kamatláb alacsonyabb, mint 11.99%, akkor a szerződés szerinti összeg alkalmazandó.

A moratórium alatt hitelkártyával és folyószámlahittel kapcsolatban felhalmozott tőke-, kamat- és díjfizetés kötelezettséget, a moratóriumot követően **egyenlően 12 hónapra elosztva** szükséges törleszteni.

A 2020. március 18. előtt lehívott összegekre kiterjed a moratórium hatálya, azaz az ezen időszak alatt keletkezett – tőke, kamat és díj - tartozás visszafizetése a moratóriumot követő időszakra halasztódik. Ezért előbbi tartozás nem képezheti alapját a fizetési moratórium alatt fizetendő **minimum fizetendő összegnek**.

Amennyiben a **hitelkártya** számlán történő **jóváírás** aktív fogyasztói magatartással történik (átutalás, befizetés) nem szükséges az ügyfél külön nyilatkozatása.

A szerződés alapján számított tartozás összege és az 537/2021 kormányrendelet szerint átszámított tartozás összege közötti különbséget **fizetési számlához kapcsolódó hitelszerződésből** eredő tartozás esetén megegyezik a havi zárlati napok közötti időszakokban folyamatosan fennálló fizetési moratóriummal érintett hitelkeretből felhasznált és vissza nem fizetett tartozás összegével.

Hitelkártya és folyószámlahitel kezelése a moratóriumban

Kamatmódosítás kezelése

Felhalmozott tőke-, kamat- és díjfizetés
kötelezettség

2020.03.18 előtt

2020.03.18 után

11.99%-os Limit

Szerződés szerinti
kamat

Kamat

Ügyfél marad és
részt vesz a
moratóriumban

Ügyfél marad, de
kilépett a
moratóriumból

Nem marad ügyfél és
kilépett a
moratóriumból

Moratórium lejárta
után 60 nappal
szükséges
átszámítani

2021.11.30-ig szükséges
átszámítani és az ügyfél
számláján jóváírni

2021.11.30-ig
szükséges
átszámítani és
megtéríteni

Kamatok
átszámítása

Köszönöm a figyelmet!